

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Α' ΚΛΙΜΑΚΙΟ
Αρ. Παραπόνου: 143/39/2388

Ενώπιον: **ΠΡΟΕΔΡΟΥ: ΞΕΝΙΟΣ Λ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ**
ΜΕΛΟΣ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΖΟΠΠΟΣ
ΜΕΛΟΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

Μεταξύ:

Ε. Λ.

Παραπινούμενη

-και-

Λ. Ζ.

Εγκαλούμενη

Για την Παραπινούμενη: Μαρία Στεφάνου

Για την Εγκαλούμενη: Ανδρέας Ερωτοκρίτου

Ημερομηνία: 17/03/2023

**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΝΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΕΓΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ**

Α) ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Η παρούσα υπόθεση αφορά παράπινο της παραπινουμένης εναντίον της Εγκαλουμένης το μακρινό 2009 και ειδικότερα στις 20/06/2009. Η Εγκαλουμένη, αφού έλαβε γνώση της εναντίον της καταγγελίας, απάντησε στο παράπινο στις 26/10/2009.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο, υπό την προηγούμενη του σύνθεση, σε συνεδρία του ημερομηνίας 21/01/2015 αποφάσισε ότι από τα ενώπιον του στοιχεία δικαιολογείται η διεξαγωγή έρευνας εναντίον της εγκαλουμένης δυνάμει του Κανονισμού 5(1) των Περί Δικηγόρων (Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμών του 2005 και 2008. Παρά την προαναφερθείσα απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ετοιμάστηκε κατηγορητήριο χωρίς να διεξαχθεί οποιαδήποτε έρευνα με αποτέλεσμα να κληθεί η εγκαλουμένη να απαντήσει στο κατηγορητήριο την

21/10/2015. Κατόπιν άρνησης των κατηγοριών η υπόθεση ορίστηκε για Ακρόαση στις 24/02/2016 και εν τέλει ξεκίνησε η Ακρόαση της υπόθεσης στις 30/03/2016 με την μαρτυρία της παραπονουμένης. Η υπόθεση επαναορίστηκε για αντεξέταση στις 25/05/2016 και κάπου εκεί αναβλήθηκε επ' άοριστον η διαδικασία.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο, υπό την σημερινή του σύνθεση, κλήθηκε να εξετάσει εκ νέου την παρούσα υπόθεση με αποτέλεσμα να ενημερωθούν τα μέρη ότι αυτή θα πρέπει να ακουστεί εκ νέου από την αρχή με τα μέρη να συγκατατίθενται επ' αυτού. Στις 11/11/2022 ο δικηγόρος της εγκαλουμένης ανέφερε ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου ότι επιθυμεί να προβάλει 3 προδικαστικές ενστάσεις και ζήτησε την άδεια όπως αγορεύσει επ' αυτών πριν την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας.

Αφού δόθηκε η απαραίτητη άδεια, ο δικηγόρος της εγκαλουμένης υπέβαλε ενώπιον μας 3 προδικαστικές ενστάσεις οι οποίες συνοψίζονται ως εξής (μεταφέρονται αυτούσιες ως η γραπτή αγόρευση του συνηγόρου της εγκαλουμένης):

Πρώτη προδικαστική ένσταση: Η Υπόθεση θα πρέπει να ακυρωθεί και/ή το κατηγορητήριο που υποβλήθηκε από την Παραπονούμενη έναντι της Εγκαλούμενης (το «**Κατηγορητήριο**») να απορριφθεί ως καταχρηστικό καθότι **έχει παραβιαστεί το Συνταγματικό δικαίωμα της Εγκαλούμενης** για διάγνωση της όποιας πειθαρχικής ευθύνης **εντός εύλογου χρόνου**.

Δεύτερη προδικαστική ένσταση: Η Υπόθεση θα πρέπει να ακυρωθεί και/ή το Κατηγορητήριο να απορριφθεί καθότι δεν ακολουθήθηκε η ορθή διαδικασία και/ή η διαδικασία που προνοείται από τους **περί Δικηγόρων (Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμούς του 2005**.

Τρίτη προδικαστική ένσταση: Η Υπόθεση θα πρέπει να ακυρωθεί και/ή το Κατηγορητήριο να απορριφθεί καθότι καθίσταται παραδεκτό ότι η Παραπονούμενη προωθεί την Υπόθεση για αλλότριους σκοπούς και/ή προς ίδιον όφελος.

Οι συνήγοροι των διαδίκων, με εμπειριστατωμένες γραπτές αγορεύσεις, έθεσαν ενώπιον μας τις θέσεις τους σε σχέση με τις προδικαστικές ενστάσεις της εγκαλουμένης και όπου κρίνεται σκόπιμο θα γίνεται αναφορά σε αυτές.

B) ΝΟΜΙΚΗ ΠΤΥΧΗ

Η πειθαρχική διαδικασία εναντίον δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρείας και η ακρόαση της εκάστοτε υπόθεσης ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, διεξάγεται κατά το δυνατό με τον ίδιο τρόπο όπως η ακρόαση ποινικής υπόθεσης που εκδικάζεται συνοπτικά (**Αναφορικά με το άρθρο 17(4) του Περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2 και Αναφορικά με τον Μ.Π. Δικηγόρο**, Πειθαρχική Έφεση 2/2010, (2012) 1 ΑΑΔ 2598).

Αποτελεί βασική αρχή, ότι στις υποθέσεις πειθαρχικής φύσης, θα πρέπει να τηρούνται οι Αρχές της Φυσικής Δικαιοσύνης, όπως προνοούνται στο Σύνταγμα, στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο, Ν. 158(Ι)/1999, καθώς και στο Άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (δικαίωμα διασφάλισης διεξαγωγής Δίκαιης Δίκης).

Το άρθρο 17 (2) (α) προβλέπει τα πιο κάτω σε σχέση με προώθηση παραπόνου εναντίον δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρείας από φυσικό πρόσωπο ή και άλλο δικηγόρο και ειδικότερα:

« 17 (2) Έναρξη της διαδικασίας για επιβολή οποιασδήποτε από τις ποινές που προνοούνται στο εδάφιο (1) δύναται να γίνει:

(α) από το Πειθαρχικό Συμβούλιο αυτεπάγγελα·

(β) από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας·

(γ) κατόπιν καταγγελίας προς το Πειθαρχικό Συμβούλιο από οποιοδήποτε δικαστήριο ή από το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ή από Επιτροπή Τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου·

(δ) με αίτηση οποιουδήποτε προσώπου που έχει παράπονα από τη διαγωγή του δικηγόρου, κατόπιν άδειας του Πειθαρχικού Συμβουλίου.» (Η υπογράμμιση είναι δική μας).

Κρίσιμο σε αυτό το σημείο είναι να παρατεθεί το άρθρο 17(7)(α) του Περί Δικηγόρων Νόμου το οποίο προνοεί τα ακόλουθα:

«17(7)(α) Σε περίπτωση έναρξης διαδικασίας δυνάμει του εδαφίου (2), το Πειθαρχικό Συμβούλιο μεριμνά αμέσως, εάν τούτο δικαιολογείται, όπως διεξαχθεί έρευνα σύμφωνα με διαδικασία η οποία καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και ενημερώνει σχετικά τον υπό διερεύνηση δικηγόρο. »

Τα άρθρα 3 και 4 των Περί δικηγόρων (Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμών του 2005 και 2008 προνοούν τα ακόλουθα. Ειδικότερα:

« **3. Έναρξη έρευνας για διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος**

Οποτεδήποτε έρχεται σε γνώση του πειθαρχικού συμβουλίου ότι δικηγόρος δυνατό –

(α) να είναι ένοχος επονείδιστου, δόλιας ή ασυμβίβαστης διαγωγής προς το επάγγελμα ή/και

(β) να έχει ενεργήσει ή συμπεριφερθεί κατά τρόπο που αντιβαίνει ή συγκρούεται με τις πρόνοιες των περί Δεοντολογίας των Δικηγόρων Κανονισμών

θέτει υπόψη του δικηγόρου αυτού τα εις χείρας του Πειθαρχικού Συμβουλίου στοιχεία ή τους προβληθέντες ισχυρισμούς και ζητά τις απόψεις του μέσα σε καθορισμένη προθεσμία.

4. Απόψεις δικηγόρου αναφορικά με την έναρξη έρευνας

Το πειθαρχικό συμβούλιο αφού λάβει τις απόψεις του δικηγόρου ή μετά την εκπνοή της προθεσμίας που έχει οριστεί σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης του να τις καταθέσει, εξετάζει κατά πόσον συντρέχουν λόγοι οι οποίοι να δικαιολογούν την παραπομπή του υπό διερεύνηση δικηγόρου σε δίκη ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου για να αποφασιστεί κατά πόσον ο υπό διερεύνηση δικηγόρος συμπεριφέρθηκε ή ενήργησε όπως προβλέπεται στον κανονισμό 3 .

5. Διεξαγωγή Έρευνας

(1) Κατά την εξέταση του ενδεχομένου παραπομπής του υπό διερεύνηση δικηγόρου σε δίκη ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, το Πειθαρχικό Συμβούλιο δύναται , κατά την απόλυτη αυτού κρίση, να διορίσει δικηγόρο ή άλλο κατάλληλο πρόσωπο ως ερευνητών πρόσωπο για το σκοπό διεξαγωγής έρευνας, η οποία έρευνα ενδεχομένως να βοηθήσει το Πειθαρχικό Συμβούλιο στην εν λόγω εξέταση

(2) Σε περίπτωση που το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίσει την διεξαγωγή έρευνας , η έρευνα διεξάγεται από ερευνητών πρόσωπο το ταχύτερο και συμπληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία της εντολής για έρευνας, με δικαίωμα λογικής παράτασης που παρέχεται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο , αν παραστεί ανάγκη.»

(Η υπογράμμιση είναι δική μας).

Στην βάση των πιο πάνω και ειδικότερα των προνοιών των επίδικων άρθρων, θα προχωρήσουμε με εξέταση πρωτίστως τη δεύτερη προδικαστική ένσταση του συνηγόρου της εγκαλούμενης ως αυτή τέθηκε ενώπιον μας αλλά και ενός ειδικότερου ζητήματος και ειδικότερα της διεξαγωγής έρευνας ως οι οδηγίες του Πειθαρχικού Συμβουλίου υπό την προηγούμενη σύνθεση του.

Γ) ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΝΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΓΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ

Όπως έχει ειπωθεί και στην εισαγωγή πιο πάνω, η εγκαλούμενη δικηγορική εταιρεία αντιμετωπίζει ένα κατηγορητήριο το οποίο χρονολογείται το 2015 και η επίδικη πράξη που αποδίδεται στην εγκαλούμενη παραπέμπει στο 2009.

Θα πρέπει πρωτίστως να μας απασχολήσει το ζήτημα της διεξαγωγής ή όχι έρευνας ως οι οδηγίες του Πειθαρχικού Συμβουλίου υπό την προηγούμενη σύνθεση του. Αναλόγως της απόφασης μας θα μας απασχολήσει και το ζήτημα των άλλων 2 προδικαστικών ενστάσεων της εγκαλουμένης.

Στην πολύ πρόσφατη πειθαρχική έφεση **ΓΙΑΛΕΛΗ VS ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ, Πειθαρχική Έφεση 1/2018 ημερομηνίας 06/04/2021**, το Ανώτατο Δικαστήριο κατέληξε σε εύρημα ότι η μη έναρξη έρευνας και ο διορισμός ερευνητών λειτουργού από το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτέλεσε θεμελιακή παραβίαση των υποχρεώσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου εφόσον είχε αποφασιστεί η διεξαγωγή έρευνας από το Πειθαρχικό Συμβούλιο. Χαρακτηριστικό είναι το πιο κάτω απόσπασμα από την υπόθεση:

«.....Με τον πρώτο λόγο έφεσης προβάλλεται ότι δεν ακολουθήθηκε η ορθή διαδικασία σε σχέση με την υπόθεση και συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αιτιολογία του λόγου, **ενώ αποφασίστηκε η διεξαγωγή έρευνας υπο των Εφεσίβλητων, εν συνεχεία δεν διεξάχθηκε έρευνα αλλά καταχωρήθηκε ευθέως το κατηγορητήριο.**

.....

Σύμφωνα με τον Καν. 5(1)-(6) των Περί Δικηγόρων (Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμοί του 2005, Κ.Δ.Π. 299/2005 ως έχουν τροποποιηθεί, το Πειθαρχικό Συμβούλιο όφειλε να είχε προχωρήσει στην διεξαγωγή έρευνας, μέσα στα πλαίσια της οποίας ακούονται μάρτυρες και λαμβάνονται καταθέσεις για τα γεγονότα της υπόθεσης. Οι καταθέσεις αυτές τίθενται στη διάθεση του υπό διερεύνηση δικηγόρου ο οποίος με τη σειρά του προβαίνει και αυτός σε κατάθεση. Εν συνεχεία ο διερευνών την έρευνα Λειτουργός υποβάλλει την έκθεση του εντός 30 ημερών στο Πειθαρχικό Συμβούλιο το οποίο και αποφασίζει επί τη βάσει των καταθέσεων, στοιχείων και πληροφοριών κατά πόσο δικαιολογείται η παραπομπή του υπό διερεύνηση δικηγόρου σε δίκη.

Στην παρούσα υπόθεση όλα τα πιο πάνω δεν έχουν γίνει και συνιστούν, σύμφωνα με τη Νομολογία (βλ. **Μ.Π. Δικηγόρος (2012) 1 Α.Α.Δ. 2598**) θεμελιακή παραβίαση των υποχρεώσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Να σημειωθεί ότι η αποτυχία να ακολουθηθεί η υπό των Κανονισμών προβλεπόμενη διαδικασία ως προς την έρευνα, έχει ευρύτερες διαστάσεις και επιπτώσεις στην διαδικασία που διεξάγεται στην συνέχεια (βλ. **Μ.Π. Δικηγόρος (άνω)**). »

(Η υπογράμμιση είναι δική μας).

Στην παρούσα υπόθεση το Πειθαρχικό Συμβούλιο των δικηγόρων, υπό την προηγούμενη σύνθεση του, αποφάσισε σε συνεδρία του την 21/01/2015 την διεξαγωγή έρευνας δυνάμει του άρθρου 5(1) των Περί Δικηγόρων (Πειθαρχική Διαδικασία) Κανονισμών. Ουδέποτε όμως διεξήχθη έρευνα ούτε και διορίστηκε δικηγόρος ή άλλο κατάλληλο πρόσωπο για την διεξαγωγή έρευνας με αποτέλεσμα να προχωρήσει σε καταχώρηση κατηγορητηρίου και παραπομπή της εγκαλούμενης σε δίκη χωρίς να ακολουθήσει την εκ του Νόμου διαδικασία.

Η θεμελιακή παραβίαση των υποχρεώσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου δεν μπορεί να οδηγήσει σε οποιαδήποτε άλλη κατάληξη από την απόρριψη της παρούσας υπόθεσης.

Με βάση το πιο πάνω κρίνουμε ότι παρέλκει η εξέταση των άλλων 2 προδικαστικών ενστάσεων της εγκαλουμένης εφόσον η πιο πάνω απόφαση μας δεν μπορεί να οδηγήσει σε οτιδήποτε άλλο από απόρριψη της υπόθεσης.

Δ) ΚΑΤΑΛΗΞΗ

Κάτω από το σύνολο των πιο πάνω περιστάσεων, τα οποία προκύπτουν μέσα από τα γεγονότα ως αυτά έχουν αναφερθεί πιο πάνω, καταλήγουμε ότι η παρούσα υπόθεση απορρίπτεται.

Η εγκαλούμενη απαλλάσσεται από τις κατηγορίες που αντιμετωπίζει.

Η απόφαση μας είναι ομόφωνη.

ΞΕΝΙΟΣ Λ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

.....

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΖΟΠΠΟΣ

.....

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ

.....